

1. Strateegia meetme nimetus

MEEDE 2 – ELUJÕULISTE KOGUKONDADE ARENDAMINE JA ELUKESKKONNA PARENDAMINE

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Valdkonna arendamise tulemusena tõuseb elanike sotsiaalne kaasatus, luuakse uusi kogukonnavajadustele põhinevaid teenuseid, väärtustatakse ajalugu ja piirkondlikku eripära ning saadakse juurde vajalikke teadmisi.

Meetme rakendamine aitab kaasa maapiirkonna elukvaliteedi tõstmisele ja arendamisele, suurendab tegevuspiirkonna atraktiivsust ja vähendab piirkonnast ära kolimise tõenäosust.

3. Strateegia meetme eesmärk

Meetme üldiseks eesmärgiks on maaelu arenguks sobilike tingimuste loomine läbi omaalgatuse, koostöotahte, sotsiaalsete suhete tugevdamise, külaelu planeerimise ning kitsaskohtade vähendamise. Tegevuste fookusteks on kogukondade sidususe suurendamine läbi ühistegevuste, uuenduslike lahenduste ning võimekuse arendamine piirkonna jaoks oluliste kogukonnateenuste pakkumisel.

Spetsiifilised eesmärgid:

- läbi kultuuripärandi ja traditsioonide arendamise on loodud eeldused küla/piirkonna identiteedi hoidmiseks;
- läbi uuenduslike lahenduste ja ühistöö on käivitunud piirkonna vajadustele vastavad kogukonnateenused;
- läbi koos- ja ühistöö ning ettevõtlikkuse tõusu on arenenud sotsiaalne ettevõtetus;
- külaelanike toimetuleku võimalused on paranenud ning omavaheline sotsiaalne suhtlus ja ühistegevus suurenenud;
- külad on heakorrastatud, vaba aja sisustamise võimalused suurenenud;
- läbi noortele suunatud tegevuste on tõusnud nende tegusus, ettevõtlikkus ning suurem sidusus kohaliku kogukonnaga.

4. Toetatavad tegevused

Meetme eesmärgid viiakse ellu järgmiste tegevuste kaudu:

- 4.1.1. Kogukonnateenuste arendamine (artikkel 20, 35);
- 4.1.2. Sotsiaalse ettevõtluse edendamine (artikkel 14, 20, 35);
- 4.1.3. Kvaliteetse andmeside kättesaadavuse parendamine (artikkel 14, 20, 35);
- 4.1.4. Kogukonnahoonete üleviimine taastuvenergialahendustele (artikkel 14, 20, 35);
- 4.1.5. Kogukonna kooskämiskohtade loomine ja parendamine (artikkel 20, 35);
- 4.1.6. Kogukonna liidrite tunnustamine (artikkel 35);
- 4.1.7. Kogukondade harimine ja elavdamine läbi ühistegevuse (artikkel 14, 20, 35);
- 4.1.8. Avalike objektide korrashoid (artiklid 14, 20, 35);
- 4.1.9. Pärandkultuuri väärtustamine (artiklid 14, 20, 35);
- 4.1.10. Piirkonna turvalisuse suurendamisega seotud tegevused ja investeeringud (artiklid 14, 20, 35);
- 4.1.11. Noorte kaasamine ja tunnustamine (artiklid 14, 35);
- 4.1.12. Noorte teadmiste kasvatamine ja ettevõtlikkuse suurendamine (artiklid 14, 35);
- 4.1.13. Noorte vaba aja tegevuste mitmekesistamine (artiklid 14, 20, 35);

4.2. Abikõlblikud kulud:

Toetatava tegevuse abikõlblikud kulud on Maaeluministeeriumi määrusest 23.10.2015 nr 11

tulenevad abikõlblikud kulud, mis on vajalikud toetatava tegevuse elluviimiseks:

4.2.1. avalikuks kasutamiseks mõeldud ehitise ehitamise ja parendamise kulud;

4.2.2. avalikuks kasutamiseks mõeldud taristuinvesteeringud (elektriga varustatuse, veevarustus- ja kanalisatsioonivõrgu, uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu ja juurdepääsuteede) ehitamiseks, rajamiseks või rekonstrueerimiseks tehtavad kulud ning nende juurde kuuluvate seadmete ostmise, paigaldamise ja vastava võrguga liitumise kulud. Taristuinvesteeringuks loetakse investeeringut üksiktarbija liitumispunktini;

4.2.3. ehitustegevuste ja taristuinvesteeringu üle ehitusseadustiku alusel kehtestatud korras omanikujärelevalve teostamine ja muinsuskaitsele järelevalve tegemine (kokku kuni 3% investeeringuobjekti ehitustööde maksumusest) ning ehituslik projekteerimine (kuni 10% investeeringuobjekti ehitustööde maksumusest);

4.2.4. ettevalmistavad tegevused, mille tegemata jätmine takistab investeeringu elluviimist sh. teostatavusuuringu koostamise kulud (uuringud, mis on seotud külade, maapiirkondade ja kõrge loodusliku väärtusega alade kultuuri- ja looduspärandi säilitamise, taastamise ja selle kvaliteedi parandamisega, sealhulgas sotsiaalmajanduslikud aspektid ning keskkonnateadlikkus);

4.2.5. projekti kontekstis olulise tähtsusega põhi- ja väikevahendite ning seadmete soetamis- ja paigaldamiskulud;

4.2.6. maastikusõiduki, veesõiduki või mootorsõiduki, mille sihtotstarve on teenuse osutamine tegevuspiirkonnas, soetamise ja liisimise kulu (sõiduk peab olema kehtestatud korras registreeritav);

4.2.7. projekti kontekstis vajalikud partnerite ühishuvide kaardistamise, koostöövõimaluste teostatavuse uurimisega, siseriikliku ja rahvusvahelise koostööga seotud kulud, sh. õppereisidel ja muudel projekti elluviimiseks vajalikel üritustel osalemine sh. transpordi, majutuse ja toitlustusega seotud kulud;

4.2.8. siseriikliku ja rahvusvahelise koostööga seotud külaliste vastuvõtmisega seotud kulud (sh. transpordi- ja majutuskulud);

4.2.9. ühistegevuse sh. üritused, koolitused jm. korraldamisega seotud kulud sh:

- maa, ruumide ja inventari rendikulu, meediapindade kulu;
- infokandjate ja jaotusmaterjalide valmistamise, kujundamise ja tõlkimisega seotud kulud;
- talgutööga seotud kulud sh. toitlustamine, tehnika rent, majutus.
- veebiarendusega seotud kulud;

4.2.10. ühis- ja teadmussiirde projektide elluviimisel projektijuhtimise otsesed personalikulud (kuni 20% ulatuses projekti abikõlblikest kuludest) ja kaudsed kulud (kuni 15% abikõlblikest projektijuhtimise otsestest personalikuludest). Projektide puhul, milles on ühendatud nii „pehme“ kui ka investeeringuprojekti elemendid arvatatakse projektijuhtimise tasu ainult „pehmete“ tegevuste abikõlblikelt kuludelt. Projektijuhi keskmine brutotunnitasu projekti elluviimise jooksul ei tohi ületada 10 eurot.

4.2.11. kulud, mis on seotud toetuse sümboolika kasutamisega;

4.2.12. kasutatud masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki ostmise ja liisimise kulud on abikõlblikud, kui projektitoetust taotlev ettevõtja, mittetulundusühing või sihtasutus tõendab, et:

- masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki ostmiseks või liisimiseks ei ole hinnapakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi;

- masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki hind ei ületa selle turuväärtust ja on uue samaväärse masina või seadme hinnast madalam;

- masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki eeldatav kasutusiga on vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, taotleja ei ole VKE, ja vähemalt kolm aastat arvates PRIA viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui taotleja on VKE.

*Taotleja määratlemisel, kas ta on VKE või mitte, pole oluline juriidiline vorm, milles taotleja tegutseb, vaid fakt, kas tegeletakse majandustegevusega. Kuna ka mittetulundusühingud (MTÜ) ja sihtasutused (SA) võivad tegeleda majandustegevusega (MTÜ-d ei tohi tulu teenida, vaid see tuleb reinvesteerida MTÜ arengusse ning sihtasutuste majandustegevuse tulem tuleb taaskasutada põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks), siis see tähendab, et nii MTÜsid kui ka SAd võib vaadelda kui VKE-sid. MTÜde ja SAte puhul tuleks VKE nõuetele vastavuse määratlemisel hinnata, kas nad on riigi, sh ka KOVi valitseva mõju all. Kui SA asutajate hulka kuulub riik või mõni

riigiasutus, sh ka KOV, siis tuleks vaadata, kuidas otsustamisel hääled jagunevad. Samasugune on lähenemine ka MTÜde puhul – kelle häälteel on otsustamisel rohkem kaalu – kas riigil, sh KOVIDel või muudel liikmetel. Juhul, kui tegemist on riigi või KOV-i valitseva mõju all oleva MTÜ või SAgA, siis ei ole tegemist VKE-ga ning järelevalveperiood on viis aastat.

*Investeeringuobjekt peab asuma SKK tegevuspiirkonnas.

*Abikõlblik kulu peab olema põhjendatud, selge, üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekas ja toetuse eesmärgi saavutamiseks vajalik. Projektitoetuse taotleja tagab kasutatava toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise.

Ühisprojekt on projekt, mille tegevustesse on kaasatud vähemalt kaks partnerit (juriidilised isikud või füüsilisest isikust ettevõtjad), kellest vähemalt üks ei ole kohalik tegevusgrupp. Ühisprojekt viiakse ellu vähemalt kahe (24 kuud) kuni nelja aastase (48 kuud) tegevuskava alusel. Ühisprojekti puhul on üks ühisprojekti osalejatest taotleja, kes kaasab koostööpartnereid.

Teadmussiirde projekti eesmärgiks on koolitus- ja teavitustegevus tegevuspiirkonna ettevõtluse arendamiseks ning ettevõtlikkuse tõstmiseks. Koolitus- ja teavitustegevuste alla mahuvad täienduskoolitused, infopäevad, konverentsid, ettevõtte külastused, õpiringid, ettevõtlikkuse tõstmise alased koolitused noortele jms. Teadmussiirde projekti pikkuseks on kuni 2 aastat ning isikute ring, kes võivad olla teadmussiirdeprojekti kasusaajad, ei ole piiratud.

*Projektijuhtimise otsesteks personalikuludeks loetakse tegevuste elluviimisega kaasnevad järgmised kulud:

- tegevusi elluviiva projektijuhi tööjõukulud, sealhulgas töötasu, lisatasu, preemia, puhkusetasu või puhkusetoetus, mis on kooskõlas samasisulise töö eest makstava palgataseme või töötasuga;
- töölepingu lõpetamise ja muu seadusest tulenev hüvitis;
- seadusest tulenevad maksud ja maksed eelnevas kahes punktis nimetatud kuludelt, sealhulgas sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks ja haigushüvitise tööandjapoolne osa;
- füüsilise isikuga sõlmitud töövõtu- või käsunduslepingu alusel makstav tasu ning sellelt tasult arvestatud sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaks.

*Toetatavate tegevuste elluviimise käigus tekkinud kaudsed kulud hüvitatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 1 punktile d ja artikli 68 lõike 1 punktile b kindla määra alusel, mis on kuni 15 protsenti abikõlblikest projektijuhtimise otsestest personalikuludest.

Kaudseteks kuludeks on:

- kulud bürootarvetele;
- sidekulud, sealhulgas telefoni- ja postikulu;
- infotehnoloogia kulud, sealhulgas kontoritehnika üür, rent ja liising ning serverite, võrkude ja kontoritehnika hooldus- ja paranduskulud;
- projektijuhi tööruumi üür või rent ja selle tööruumi kommunaalkulud, sealhulgas kütte-, vee- ja elektrikulud ning ruumide koristamise kulud;
- sõidukulud;
- raamatupidamiskulud;
- toetatava tegevuse elluviimisega seotud pangakonto haldamise kulud ja toetatava tegevuse elluviimisega seotud makse ülekandetasu.

Kaudsete kulude hüvitamise korral toetuse väljamaksmisel abikõlbliku kaudse kulu tegelikku maksumust ja tasumist ei tõendata ega kontrollita ning selline kulu ei kuulu hüvitamisele kuludokumendi alusel.

*Kogukonnateenus

Kogukonnateenus on oma olemuselt majandustegevus, kuid arvestades potentsiaalset tarbijate arvu ei tooda kasumit teenuse pakkujale. Kogukonnateenuse puhul on tegemist kogukonna liikmetel kogukonna liikmetele pakutava teenusega, mis lähtub kogukonna vajadustest. Kogukonnateenuse määratlemisel võetakse aluseks järgmised küsimused:

- kas piirkond, kus teenust pakutakse, on mõistliku suurusega;

- kas teenus on kogukonna algatuslik ja kättesaadav piirkonnas;
- kas teenus on suunatud kogukonna liikmetele (kas kogukonnas on piisavalt teenuse tarbijaid);
- kas teenust pakuvad kogukonnaliikmed;
- kas teenuse pakkuja on piirkonnas tegutsev ühendus, ettevõte, eraisik või eraisikute rühm;
- selgitada välja ega kohalik omavalitsus pole võtnud endale teenuse pakkumise kohustust;
- kas teenus on kasumit mittetaotlev, kuid kahjumit mittepõhjustav;
- kas teenus ei toimi avatud turu situatsioonis;
- kas teenus ei paku kõlvatut konkurentsi piirkonna ettevõtetele;
- milline on pakutava teenuse hinnatase, st kas teenust pakutakse kogukonnale mõõduka hinna eest või tasuta. Sama teenuse pakkumisel kogukonnast väljapoole peaks hinnakiri vastama turu tasemele.

4.3. Mitteabikõlblikud kulud:

Kulud, mis ei ole abikõlblikud, on toodud Maaeluministeeriumi määruses 23.10.2015 nr 11 või teistes kehtivates toetuse jagamist reguleerivates normatiivaktides ja SKK strateegias.

- Ei toetata täiesti uute kogukonnanahoonete ehitamist;
- Püsikulude tüüpi kulutused (palgakulud, ülevõltpidamiskulud jne).

Kõik muud LEADER määruses välistatud mitteabikõlblikud tegevused ja –kulud:

- 4.3.1. maa ja olemasoleva ehitise ostmise ning üürimise või rentimise kulud;
- 4.3.2. käibemaks juhul, kui projektitoetuse taotlejal on võimalik taotleda selle tagastamist käibemaksuseaduse alusel. Taotlejal on kohustus ise selgitada Maksu- ja Tolliametiga, kas tegevus, millele toetust taotletakse on käibemaksu seaduse alusel tagastatav või mitte;
- 4.3.3. sularahamaksed;
- 4.3.4. riigilõiv, teenustasu pangatoimingute eest, tagatismakse, intress ja muu finantsteenusega seotud kulu;
- 4.3.5. õigus- ja raamatupidamisteenuse kulud;
- 4.3.6. viivis, trahv ja muu rahaline karistus ning kohtumenetluse korral menetluskulud;
- 4.3.7. kulutused stipendiumile, annetustele, auhindadele, meenetele ja kingitustele;
- 4.3.8. erisoodustuse tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses tasutatav maks;
- 4.3.9. eksperdi või projektijuhi töötasu, sealhulgas sotsiaal- ja tulumaks ning kohustusliku kogumispensioni ja töötuskindlustusmaksed, kui ekspert või projektijuht on ametnik või avalikus teenistuses töötav töötaja või riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse hallatava asutuse töötaja, kelle tööülesanded on sarnased toetatava tegevusega;
- 4.3.10. sõiduauto ostmise ja liisimise kulud;
- 4.3.11. kasutatud sõiduki ostmise ja liisimise kulud, välja arvatud kasutatud eriotstarbelise sõiduki ostmise ja liisimise kulud, mille sihtotstarve on teenuse osutamine tegevuspiirkonnas;
- 4.3.12. kulud, mis on seotud liisingulepinguga, nagu liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustusmaksed;
- 4.3.13. liisingumakse, kui asja omandiõigus ei ole hiljemalt viie aasta möödudes arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kuid kõige hiljem 30. juunil 2023 läinud üle toetuse saajale;
- 4.3.14. kohaliku omavalitsuse üksuse ülesande asendamiseks tehtud kulud juhul, kui soovitakse toetust kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) §6 lg 1 ja 2 nimetatud valdkondade pidevaks ülalpidamiseks või antud valdkonda uuenduslikku lisaväärtust või innovaatilist elementi lisamata;
- 4.3.15. projekti toetatava tegevuse elluviimisega seotud üldkulud, välja arvatud ühis- ja teadmussiirde projektijuhtimisega seotud otsesed personalikulud ja kaudsed kulud;
- 4.3.16. kasutatud kauba (välja arvatud masina või seadme) ostmise ja liisimise kulud;
- 4.3.17. kulud, mis ületavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõikes 6 nimetatud võrdlushindade kataloogi kantud asja või teenuse piirhinda, kui taotletakse toetust asja või teenuse kohta, mis on kantud nimetatud võrdlushindade kataloogi. Võrdlushindade kataloog <https://epria.pria.ee/epria2/#/hinnakataloog/valideeritud>;
- 4.3.18. ühisprojekti osaleva partneri kulud;
- 4.3.19. ehitustegevus, mis ei võimalda selle elluviimise järel ehitist sihipäraselt kasutada;
- 4.3.20. muud kulud, mis ei ole tegevuse elluviimisega või investeeringu tegemisega otseselt seotud;
- 4.3.21. toreduslikud kulud tsiviilseadustiku üldosa seaduse tähenduses ehk kulutused, millega

taotletakse peamiselt asja mugavust, meeldivust, ilu jms.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid , mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Toetuse taotlejaks on:

- kolmanda sektori organisatsioonid, sh mittetulundusühingud ja sihtasutused;
- kohalikud omavalitsused;
- ettevõtted (VKE) sh osühingud, aktsiaseltsid, füüsilisest isikust ettevõtjad, täisühingud, usaldusühingud, tulundusühistud;
- seltsingud LEADER määruses toodud tingimustel.

Projektitoetuse saamiseks esitab projektitoetuse taotleja selleks ettenähtud tähtajal PRIAle kohaliku tegevusgrupi kaudu elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu avalduse ja selles esitatud andmeid tõendavad dokumendid. Projektitoetuse taotleja peab toetuse taotlemisel ja taotluse esitamisel järgima Maaeluministeeriumi määruses 23.10.2015 nr 11 §-de 27, 37 ja 42 toodud nõudeid.

5.1. Nõutavad dokumendid:

- 5.1.1. Leader meetme raames antava projektitoetuse avaldus;
- 5.1.2. Saarte Koostöökogu juhatuse poolt kinnitatud taotlusvorm;
- 5.1.3. vähemalt üks (1) hinnapakkumine ja/või toetatava tegevuse ja kavandatava investeeringu eeldatava maksumuse arvestus kululiikide kaupa, välja arvatud juhul, kui projektitaotluse esitab ühisprojekti taotleja, kelle eelarve on esitatud tegevuskavas (nõuded hinnapakkumisele vaata punktis 5.2.);
- 5.1.4. ehitusteatis- või ehitusloakohustusliku hoone ehitustegevuse puhul kavandatava hoone maksumuse eelarve vastavalt Leader määruse § 19 lõike 9 nõudele, mis esitatakse Microsoft Exceli tarkvaraga töödeldavas vormingus ning mis on avaldatud PRIA veebilehel. Lisaks eelarvele tuleb taotlejal lisada illustreeriv joonis/joonised, asendiplaan jm. projekti kontekstis asjakohane materjal;
- 5.1.5. ehitise puhul väljavõte ehitusprojekti joonistest koos ehitusprojekti seletuskirjaga juhul, kui ehitusprojekt on nõutav ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras ning kui ei taotleta toetust ehitusprojekti koostamiseks;
- 5.1.6. äriühingu puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta aruande või kontserni puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta konsolideeritud aruande ära kiri,;
- 5.1.7. ära kiri dokumendist, mis tõendab, et maa, millele planeeritakse ehitada, kavandatav ehitus, mida ehitatakse või kuhu seade paigaldatakse, või mootorsõiduk, kuhu seade paigaldatakse, kuulub taotleja omandisse või on antud taotlejale õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kui taotleja on VKE, ning viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kui taotleja ei ole VKE, või kui projektitoetust taotletakse uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamiseks;
- 5.1.8. projektijuhi elulookirjeldus (CV), kui taotletakse toetust projektijuhtimise kulude kohta;
- 5.1.9. omavalitsuse kinnituskiri või projekteerimistingimused/ehitusteatis/ehitusluba, mis tõendab kavandatava tegevuse vastavust ehitusseadustikule ja omavalitsuse õigusaktidele. Kinnituskirjaga tõendab omavalitsus takistuste puudumist vastava loa väljastamise kohta projekti positiivse toetusotsuse korral;
- 5.1.10. seltsingu puhul seltsinglaste nimekiri ja seltsingulepingu ära kiri, mis on sõlmitud kirjalikult vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest;

- 5.1.11. kui toetust taotletakse kogukonnateenusele toetusmääraga üle 60%, tuleb lisada ära kiri üldkoosoleku otsusest projektitaotluse heakskiitmise kohta;
- 5.1.12. sihtasutuse (SA) asutajate ja nõukogu liikmete nimekiri juhul, kui taotleja on sihtasutus. RHS §5 lg 4 kohaselt peab hanke korda järgima SA, mille üheks asutajaks on riik või mille asutajatest rohkem kui pool on RHS §5 lg 2 p 2 või 3 nimetatud hankijad või mille nõukogu liikmetest rohkem kui poole määravad RHS §5 lg 2 p 1–3 nimetatud hankijad;
- 5.1.13. mittetulundusühingu (MTÜ) liikmete nimekiri mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga, välja arvatud usulised ühendused. MTÜ liikmete nimekirja esitamine on vajalik kontrollimaks, kas taotleja peab hinnapakumuste saamiseks viima läbi hanke vastavalt Riigihangete seaduse (RHS) nõuetele. RHS §5 lg 2 p 5 kohaselt peab hanke korda järgima eraõiguslik juriidiline isik, mida põhiliselt rahastavad või mille juhtimis- või järelevalveorgani liikmetest rohkem kui poole määravad või mille juhtimist muul viisil kontrollivad koos või eraldi RHS §5 lg 2 p 1–3 nimetatud hankijad või mõne muu Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi vastavad isikud ja mis on asutatud eesmärgiga täita põhi- või kõrvaltegevusena ülesannet avalikes huvides, millel ei ole tööstuslikku ega ärilist iseloomu.
- 5.1.14. toetatava tegevuse alustamise majandusaasta planeeritav kogutulu, sealhulgas avaliku tulu prognoos või tegelik tulu juhul, kui taotlejaks on sihtasutus või eraõiguslik juriidiline isik. Eeltoodu esitamine on vajalik, et selgitada välja, kas taotleja on hankija RHSi mõistes.

Toetustaotluse ja elluviidava projekti tulemuslikkuse hindamiseks on Saarte Koostöökogul õigus saada taotlejalt täiendavat infot ja dokumente.

5.2. Nõuded hinnapakumusele.

Nõude hinnapakumisele on sätestatud Maaeluministeeriumi määruses 23.10.2015 nr 11 §19 lg 8-9 ja §33.

5.2.1. hinnapakumus peab sisaldama taotleja nime, välja arvatud juhul, kui hinnapakumuseks on väljatrükk hinnapakkuja veebilehelt, hinnapakkuja nime, registrikoodi ja kontaktandmeid, hinnapakumuse väljastamise kuupäeva; ning toetatava tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust;

5.2.2. kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, on projektitoetuse taotleja või projektitoetuse saaja saanud vähemalt kolmelt teenust osutavalt, tööd pakkuvalt või kaupa müüvalt isikult võrreldavad hinnapakumused koos -selliste tehniliste tingimuste loeteluga, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile;

5.2.3. juhul, kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus jääb vahemikku 5000,00 – 29 999,99 eurot, võib taotleja saada vähem kui kolm hinnapakumist juhul, kui ta on hankija RHS §5 tähenduses ja ta on riigihangete registris avaldanud lihthanke teate töö, teenuse või kauba ostmiseks;

5.2.4. kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus on vahemikus 1000,00 – 4999,99 eurot või kui asjaomasel valdkonnas on ainult üks teenuse osutaja, töö pakkuja või kauba müüja, on projektitoetuse projektitaotluse taotleja või projektitoetuse saaja saanud vähemalt ühe hinnapakumuse, mis sisaldab teavet ostetava või liisitava kauba, töö või teenuse maksumuse ja koguse kohta ;

5.2.5. väljavalitud hinnapakumus ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase tegevuse eest tasutava hinnaga.

5.2.6. väljavalitud hinnapakumus peab olema objektiivselt põhjendatud ja juhul, kui projektitoetuse saaja ei ole saanud nõutud arvu hinnapakumusi või valinud odavaimat hinnapakumust, peab selle kohta esitama põhjenduse.

5.2.7. projektitoetuse saaja ja isik, kellelt projektitoetuse taotleja või projektitoetuse saaja tellib

teenuse või töö, välja arvatud projektijuhtimise korral, või ostab kaupa, ning nende osanik, aktsionär või tulundusühistu liige või juhatuse või nõukogu liige või seltsinglane ei tohi kuuluda üksikste juhatusse ega nõukokku ega omada osalust üksikste äriühingus, välja arvatud juhul, kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ei ületa 1000 eurot või kui projektitoetuse saaja on kohalik tegevusgrupp ja tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ei ületa 5000 eurot;

5.2.8. projektitoetuse saaja ei tohi jaotada tegevuse hinnapakkumust osadeks, kui toetatava tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik teenus, töö või kaup on funktsionaalselt koos toimiv;

5.2.9. hanke korraldamisel järgitakse riigihangete seadust (RHS), kui projektitoetuse taotleja on hankija RHS § 5 tähenduses. Taotlejal on kohustus ise selgitada Rahandusministeeriumiga (infotelefon 6113701), kas tema, kui taotleja on hankija RHS § 5 tähenduses;

5.2.10. ehitusseadustiku kohaselt ehitusteatise- või ehitusloakohustusliku ehitustegevuse puhul, kus ehitatavaks ehitiseks on ehitusseadustiku tähenduses hoone, peab saadud hinnapakkumus sisaldama lisaks punktis 5.2.1. nimetatud andmetele hoone kohta järgmiseid andmeid:

- hoone nimetus;

- ehitisregistri kood;

- selle katastriüksuse katastritunnus, millel hoone paikneb või millele kavandatakse hoone ehitada;

- hoone üldkulud;

- vastava kululiigi olemasolu korral hoone ettevalmistuskulud, välisrajatiste kulud, aluse- ja vundamendikulud, kandetarindite kulud, fassaadielementide kulud, katusekulud, ruumitarindite kulud, pinnakatete kulud, sisustuse kulud, inventari kulud, seadmete kulud, tehnosüsteemide kulud, ehitusplatsi korralduskulud ja ehitusplatsi üldkulud;

5.2.11. kasutatud masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki ostmiseks, peab taotleja olema saanud vähemalt ühe hinnapakkumuse kasutatud seadme või masina kohta ja ühe hinnapakkumuse uue samaväärse seadme või masina kohta, kui uus samaväärne seade või masin ei ole Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõike 6 kohaselt kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse.

5.2.12. kui taotleja taotleb toetust Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõikes 6 nimetatud võrdlushindade kataloogi kantud asja kohta, ei pea projektitoetuse saaja olema saanud hinnapakkumust.

5.3. Projektitoetuse saaja kohustused:

5.3.1. projektitoetuse saaja viib ellu toetatava tegevuse või teeb investeeringu ja esitab PRIA-le elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu selle tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid kuni neljas osas ühe projektitaotluse kohta kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 31. detsembril 2022;

5.3.2. projektitoetuse saaja viib ellu määruse § 28 lg 3 p 2 nimetatud ühisprojektis kavandatud tegevuse või teeb investeeringu ja esitab PRIA-le elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu selle tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid kalendriaastas kuni neljas osas ühe taotluse kohta kuni nelja aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 31. detsembril 2022;

5.3.3. kui investeeringuobjekt ostetakse liisingulepingu alusel, viib toetuse saaja tegevuse ellu ja esitab selle tegemist tõendavad dokumendid kalendriaastas kuni neljas osas ühe taotluse kohta kuni viie aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 30. juunil 2023;

5.3.4. projektitoetuse saaja suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust ega pankrotiseaduse kohaselt nimetatud ajutist pankrotihaldurit või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti;

5.3.5. projektitoetuse saaja vastab järgmistele nõuetele:

- tal ei tohi olla riikliku maksu võlga või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud ja maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas;

- ta ei ole saanud ega taotle samal ajal sama kulu kohta toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi.

5.4. Projektitoetuse saaja on kohustatud:

5.4.1. võtma projektitoetuse abil tehtud investeeringu sihtotstarbeliselt kasutusse kahe aasta jooksul;

5.4.2. säilitama ja kasutama sihipäraselt projektitoetuse eest ostetud investeeringuobjekti vähemalt kolme aasta jooksul kui projektitoetuse saaja on VKE*, ning vähemalt viie aasta jooksul arvates PRIA arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, -kui projektitoetuse saaja ei ole VKE või kui projektitoetuse saaja on VKE ja projektitoetuse eest ehitati uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrk;

5.4.3. täitma vabatahtliku tasustamata töö tegemise tõendamiseks töö tegija ja projektitoetuse taotleja poolt allkirjastatud päevikut, milles kajastatakse töö kirjeldus, tehtud töö maht, töö tegemise aeg, tehtava töö ühiku hind, töö tegijad, töö tegemiseks kulunud aeg ja vajaduse korral andmed vabatahtliku tasustamata töö tegemisel kasutatud masina, seadme või mootorsõiduki kohta;

5.4.4. esitama viimase maksetaotluse, välja arvatud ühisprojekti maksetaotluse, kahe aasta jooksul arvates projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 31. detsembril 2022;

5.4.5. esitama ühisprojekti viimase maksetaotluse nelja aasta jooksul või määruse § 37 lg 3¹ nimetatud tegevuskava elluviimise ajakavas ettenähtud tähtaja jooksul arvates projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 31. detsembril 2022;

5.4.6. eristama selgelt oma raamatupidamises projektitoetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest;

5.4.7. võimaldama teostada projektitoetuse sihipärase ja tähtaegse kasutamise üle järelevalvet ja teha muid toetuse saamisega seotud kontrole ning osutama selleks igakülgset abi, sealhulgas võimaldama viibida projektitoetuse saaja kinnisasjal, ehitises ja ruumis ning läbi vaadata dokumente ja toetuse abil ostetud vara kohapeal;

5.4.8. teavitama PRIAt viivitamata kirjalikult käibemaksukohustuslaseks registreerimisest käibemaksuseaduse § 20 alusel kuni viie aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kui projektitoetuse saaja on saanud toetust käibemaksu kohta;

5.4.9. esitama projektitoetuse kasutamisega seotud seireks vajalikku teavet SKK või PRIA nõudmisel;

5.4.10. vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 III jaotise I peatükis ja strateegia meetmes nimetatud nõuetele ning riigiabi reeglitest tulenevatele nõuetele;

5.4.11. enne ehitustegevusega alustamist omama ehituse kohta ehitusluba või ehitusteatist ja viimase maksetaotluse esitamise ajal ehitise kasutusluba või kasutusteatist, kui see on nõutav ehitusseadustiku kohaselt.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetuse minimaalne suurus on 2000 eurot ja maksimaalne suurus 19000 eurot

Seltsingule antakse projektitoetust kuni 10 000 € ühe projekti kohta teadmussiirde projekti elluviimiseks.

6.1. Projektitoetuse määr sõltub projekti iseloomust:

6.1.1. projektitoetust antakse mittetulundusühingule, sihtasutusele, kohaliku omavalitsuse üksusele kuni 90% toetatava tegevuse või investeeringu abikõlblikest kuludest;

- 6.1.2. projektitoetust antakse ettevõtjale kuni 60% toetatava tegevuse või investeeringu abikõlblikest kuludest (v.a 6.1.4 - 6.1.6 punktides toodud tegevuste korral);
- 6.1.3. mittetulundusühingule, sihtasutusele või kohaliku omavalitsuse üksusele antakse projektitoetust kuni 60% toetatava tegevuse või investeeringu abikõlblikest kuludest, kui projektis kavandatud tegevus on suunatud ettevõtluse arendamiseks.
- 6.1.4. kogukonnateenuse arendamiseks antakse projektitoetust kuni 90% investeeringu abikõlblikest kuludest. Kui toetust taotletakse kogukonnateenusele toetusmääraga üle 60%, tuleb lisada ärakiri üldkoosoleku otsusest projektitaotluse heakskiitmise kohta;
- 6.1.5 teadmussiirde projekti elluviimiseks antakse projektitoetust kuni 90% toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest;
- 6.1.6. taristuinvesteeringu, välja arvatud uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu tegemiseks projektitoetuse taotlemise korral antakse projektitoetust kuni 60% investeeringu abikõlblikest kuludest. Uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamiseks antakse projektitoetust kuni 90% abikõlblikest kuludest. Uue põlvkonna elektrooniline side võimaldab andmeedastust allalaadimiskiirusega vähemalt 100 Mbit/s. Juurdepääsuvõrgu all mõeldakse nn viimase miili ühenduse rajamist, ehk selle osa ühenduse ehitamist, ühendab lõpptarbija suurema internetikaablite võrguga;
- 6.1.7. vee-, maastiku- ja mootorsõiduki, väljaarvatud liikurmasina ostmiseks ja liisimiseks projektitoetuse taotlemise korral antakse ettevõtjale, mittetulundusühingule või sihtasutusele projektitoetust kuni 30% investeeringuobjekti abikõlblikest kuludest ;
- 6.1.8. projektitoetuse minimaalne määr on 15% toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest.

6.2. Omafinantseering, sh mitterahaline omafinantseering ja vabatahtlik tasustamata töö:

- 6.2.1. mittetulundusühingust või sihtasutusest projektitoetuse taotleja omafinantseeringu osaks võib olla mitterahaline omafinantseering ehk tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik projektitoetuse taotleja poolt tehtud vabatahtlik tasustamata töö;
- 6.2.2. mitterahaline omafinantseering võib moodustada kuni 9% mitterahalise omafinantseeringuga seotud toetatava tegevuse või investeeringu abikõlblikest kuludest;
- 6.2.3. vabatahtliku tasustamata töö tegemise korral on vabatahtliku tasustamata töö tegija tunnitasu määr kuni 4 (neli) eurot ning masinat, seadet või mootorsõidukit kasutades kuni 8 (kaheksa) eurot;
- 6.2.4. Kui toetatava tegevuse elluviimisest saadakse tulu, makstakse projektitoetus välja summas, mis võrdub tegevuse abikõlblike ja mitteabikõlblike kulude summa ning saadud tulu vahega, kuid mitte rohkem kui abikõlblike kulude hüvitamiseks antava toetuse summa.

* Tulenevalt riigiabi reeglitest ei tohi taotleja saada 3 aasta jooksul üle 200 000€ toetust. Vähesese tähtsusega abi suurust saab ettevõtte kontrollida: <https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigiabi>

7. Viide sihtvaldkonnale

Meetme tegevused vastavad EAFRD prioriteedile 6 „sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamise“, panustades sihtvaldkondade 6B „Maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine“ ja 6C ”info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamine maapiirkondades” täitmisesse.

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud

prioriteedid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab

Meetme rakendamine aitab enim kaasa prioriteedi 6 "sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine" eesmärkide saavutamisele.

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Meede ei kattu arengukava meetmetega.

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed**10.1. Väljundindikaatorid ja soovitud sihttasemed:**

- toetatud projektide arv: 150
- kogukonnateenuste projektide arv: 5
- sotsiaalse ettevõtluse projektide arv (kogu strateegia lõikes): 3
- koolitatud inimeste arv: 100

10.2. Tulemusindikaatorid ja soovitud sihttasemed:

- loodud töökohtade arv: 5
- toetusest kasu saanud kooskäämiskohtade arv: 35

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid**11.1. Üldised hindamiskriteeriumid**

Eksperdid hindavad esmalt iga Taotluse osas, kas ta vastab üldistele hindamiskriteeriumile (JAH = 1 punkt) või mitte (EI = 0 punkti).

- 1) projekt peab kas kõrvaldama kogukonnale olulise valdkonna kitsaskoha või aitama kasutusele võtta potentsiaali (JAH/EI);
- 2) projekt peab edendama kohalikku algatust, aidates läbi maapiirkonna sisemiste arenguvõimaluste parema kasutamise kaasa maapiirkonna elukvaliteedi ja konkurentsivõime parandamisele ning majandustegevuse mitmekesistamisele (JAH/EI);
- 3) taotlus peab vastama määruses ja rakenduskavas esitatud nõuetele, sh peavad toetatavad kulud olema põhjendatud, selged, üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekad ja vajalikud projekti eesmärgi saavutamiseks. Taotleja peab tagama kasutatava toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise (JAH/EI).

Taotlused, mille kohta pool või rohkem kui pool hindamiskomisjoni koosolekul osalenud hindajatest on vastanud vähemalt ühele üldisele hindamiskriteeriumile EI, st vähemalt ühe kriteeriumi keskmine hinne on väiksem kui 0,51 punkti, pole võimalik heaks kiita. Neid taotlusi täiendavate hindamiskriteeriumite osas enam ei hinnata, kuna nad ei vasta kas määrusele või rakenduskavale või üldisele LEADER eesmärgile. Saadud punktide alusel arvestatakse taotluse summaarne koondhinne ning taotlus edasises hindamises ei osale. Taotlused, mille kohta üle poole komisjoni koosolekul osalenud hindajatest on vastanud kõigile üldistele hindamiskriteeriumitele selle taotluse osas JAH, st kõigi kriteeriumite keskmine hinne on vähemalt 0,51 punkti või enam, osalevad edasises hindamises.

11.2. Täiendavad hindamiskriteeriumid

Edasise hindamise käigus annavad hindajad taotlusele hinded täiendavate hindamiskriteeriumite osas, mis sõltuvalt meetmest on erinevate osakaaludega kogu hindest: erinevatel meetmetel on välja töötatud erinevad kriteeriumid, mida saab iga hindaja hinnata skaalal 0...5 ning igal kriteeriumil ka osakaalu protsent koguhindest. Meetmetel võib olla erinev arv hindamiskriteeriumeid. Iga kriteeriumi kohta arvutatakse hindajate keskmist hinnangut väljendav aritmeetiline keskmine hinne.

Nimetatud keskmised hinded korrutatakse läbi kriteeriumite osakaaludega ning saadud tulemused summeeritakse taotluse koondhindeks. Taotlused, mille summaarne koondhinne on vähem kui 50% maksimaalsest võimalikust koondhindest ehk vähem kui 3 hindepunkti, ei ole võimalik heaks kiita, kuna need ei vasta strateegiale. Taotlused, mille summaarne koondhinne on 3 või enam hindepunkti, lähevad arvesse paremusjärjestuse koostamisel meetmete lõikes.

Meede 2. „Elujõuliste kogukondade arendamine ja elukeskkonna parendamine“ täiendavad hindamiskriteeriumid ja osakaalud kogu hindest (täiendavad hindamiskriteeriumeid hinnatakse skaalal 0 – 5):

Täiendav kriteerium/osakaal koguhindest (%)

- 1) kogukonna toetus projektile / 30
- 2) positiivne mõju taotleja lähemale elukeskkonnale / 30
- 3) erinevate osapoolte kaasatus ja partnerlus (sh erinevate sektorite kaasatus) /15
- 4) kohalike arengueelduste ja eripärade kasutamine /10
- 5) projekti jätkusuutlikkus (sh taotleja elluviimisvõime) /10
- 6) projekti uuenduslikkus / 5

Hindepallide tähendused:

0	mõju/toetus/kasu puudub
1	mõju/toetus/kasu väga väike
2	mõju/toetus/kasu väike
3	mõju/toetus/kasu rahuldav
4	mõju/toetus/kasu suur
5	mõju/toetus/kasu väga suur

11.3. Paremusjärjestuse koostamine

Paremusjärjestus koostatakse iga meetme lõikes eraldi võttes arvesse summaarsed koondhinded. Võrdsete koondhinnete puhul tunnistatakse paremaks taotlus, mille puhul on taotletav toetussumma väiksem. Võrdsete koondhinnete ja võrdsete taotletavate summade puhul tunnistatakse paremaks taotlus, millel on kõrgem omafinantseerimismäär. Taotluste paremusjärjestus reastatakse koos toetussummadega.

Projektitaotluste hindamist ja kriteeriumeid on käsitletud SKK juhatuse poolt kinnitatud Projektitoetuse taotluste hindamise korras. Projektitaotluste hindamine toimub elektrooniliselt e-PRIA keskkonnas.